

Informácia o zasadnutiach výborov Rady vlády pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť

Výbor pre výskum, vzdelávanie a výchovu v oblasti ľudských práv a rozvojového vzdelávania (ďalej len „VVVVLP“), kde je delegátom výboru pán Tibor Tóth a za ÚSVNM je tiež členkou Alena Kotvanová, od posledného zasadnutia VNMES zasadal 13. marca 2019 o 13:00 hod. v budove Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky, Stromová 1, Bratislava. Na 17. zasadnutí Výboru pre výskum, vzdelávanie a výchovu v oblasti ľudských práva rozvojového vzdelávania (ďalej len „Výbor“) boli členom Výboru a prítomným hosťom poskytnuté informácie, ktoré súviseli so zmenou štatútu Výboru, ktorý bol schválený 13. decembra 2018 na 32. zasadnutí Rady vlády SR pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť a konkrétne sa týkali vymenovania nového tajomníka Výboru a zmeny sekretariátu Výboru, ktorý sa presunul priamo na Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR. Predsedajúcim boli privítané 3 nové členky, ktoré boli nominované a vymenované v zmysle aktuálneho Štatútu Výboru. Okrem toho bola predstavená nová internetová stránka Výboru a aktuálne vyhlásená výzva na 3 nových členov z radov akademickej obce a mimovládnych neziskových organizácií. Členom Výboru a prítomným hosťom boli ďalej prezentované informácie o podpore profesných kompetencií pedagogických zamestnancov pre oblasť globálneho vzdelávania, ktoré v rámci akreditovaných vzdelávacích programov a neakreditovaných foriem vzdelávania ponúka a realizuje Metodicko-pedagogické centrum (MPC). Okrem toho tiež riaditeľka sekcie profesijného rozvoja MPC predstavila Medzinárodné projekty a medzinárodnú spoluprácu, v ktorej MPC aktívne participuje a tiež materiály a publikácie vydané MPC, v ktorých sú prierezovo obsiahnuté témy ľudských práv a globálneho vzdelávania. Zamestnankyňou Štátneho pedagogického ústavu bol členom Výboru a prítomným hosťom stručne predstavený Referenčný rámec kompetencií pre demokratickú kultúru a hlavne závery a odporúčania, ktoré vzišli z dvoch okrúhlych stolov k problematike implementácie tohto referenčného rámca, ktoré realizoval práve ŠPÚ na základe dohody o grante medzi ŠPÚ a Radou Európy.

Prítomní členovia a hostia si tiež mohli vypočuť prezentáciu k Správe štátnej školskej inšpekcie po vykonaných tematických inšpekciách v stredných školách, v rámci ktorých sa sledoval stav a úroveň uplatňovania výchovy a vzdelávania k demokratickému občianstvu a k ľudským právam v stredných školách v SR za šk. rok 2017/2018. V bode rôzne boli prítomní informovaní o priebehu a výsledku posudzovania SR v rámci mechanizmu Univerzálneho periodického hodnotenia Rady OSN pre ľudské práva po zasadnutí v Ženeve v januári 2019 a o pripravovanej výzve na podávanie nových žiadostí o dotáciu na projekty grantového systému Kultúrna a edukačná grantová agentúra Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR (KEGA) na obdobie rokov 2019 –2022. Výbor uznesením č. 1/2019 odporučil realizovať prezentované vzdelávacie aktivity MPC, návrhy a odporúčania z okrúhlych stolov k Referenčnému rámcu kompetencií pre demokratickú kultúru, ktoré realizoval Štátny pedagogický ústav a tiež realizovať odporúčania a podnety Štátnej školskej inšpekcie, ktoré vyplývajú zo Správy o stave úrovni uplatňovania výchovy a vzdelávania k demokratickému občianstvu a k ľudským právam v stredných školách v SR za šk. rok 2017/2018

Výbor pre predchádzanie a elimináciu rasizmu, xenofóbie, antisemitizmu a ostatných foriem intolerancie (ďalej len „VRAX“), kde je delegátom pán Pavel Traubner a za ÚSVNM je tiež členkou Alena Kotvanová od posledného zasadnutia VNMES zasadal na svojom 19. zasadnutí 21. marca 2019.

Zasadnutie otvoril podpredseda výboru, ktorý v krátkosti vyzdvihol pozitívne reakcie k medializovanému stanovisku členov výboru schválenému per rollam k celospoločenskej situácii pri osemdesiatom výročí vzniku tzv. Slovenského štátu.

Z dôvodu vzdania sa členstva vo výbore Ireny Bihariovej za mimovládnu organizáciu Ľudia proti rasizmu, bola vyhlásená verejná výzva na výber zástupcu alebo zástupkyne mimovládnej organizácie do výboru za účelom obsadenia uvoľneného miesta. Na predmetnú výzvu reagovali dvaja uchádzači, z ktorých len pani Nina Galanská z Nadácie Milana Šimečku predložila potrebné podklady a z toho dôvodu bola pozvaná na zasadnutie výboru s cieľom osobného predstavenia sa a schválenia jej členstva ostatnými členmi výboru. Návrh uznesenia výboru č. 56, ktorým bolo schválené členstvo Niny Galanskej vo Výbore, bol jednomyselne prijatý. V ďalšom bode programu dostal slovo výkonný riaditeľ Únie ligových klubov pán Michal Mertinyak, ktorý vyjadril záujem nadviazať spoluprácu s výborom pri identifikovaní problémov a nastavení ich systémových riešení pri eliminácii prejavov extrémizmu a antisemitizmu na štadiónoch. Únia ligových klubov realizuje rôzne preventívne opatrenia, napríklad vo forme vzdelávania (napr. prevenčný program ERASMUS+), vo forme komunikácie s rastúcou generáciou futbalistov na základných školách, vo forme bannerovej kampane a iné. Jednorazové aktivity však nemajú dlhodobú udržateľnosť a potreba kontinuálnej činnosti v oblasti prevencie sa javí byť nevyhnutnosťou. M. Smeško, šéf národnej protiteroristickej jednotky, a M. Mertinyak komunikovali o potrebe zefektívniť spoluprácu Policajného zboru SR s jednotlivými klubmi. V súčasnosti je gestorom danej problematiky v Slovenskej republike úrad kriminálnej polície Prezídia Policajného zboru. Na záver sa všetci prítomní zhodli na riešení momentálnej situácie tzv. spottovaním jednotlivých skupín, t. j. monitorovaním prejavov na štadiónoch a ich prepojením s inými aktivitami trestného charakteru, v zmysle čoho bolo prijaté aj uznesenie č. 57. Ďalej vystúpila A. Cox z Digitálnej inteligencie s prezentáciou výsledkov 4. monitorovacieho cvičenia tzv. Kódexu správania sa. Uznesením výboru č. 58 bola vzatá na vedomie informácia o záveroch tohto monitorovacieho cvičenia realizovaného v rámci implementácie Kódexu správania pre boj proti nezákonným nenávisťným prejavom na internete. V rámci ďalšieho bodu sa pristúpilo ku tvorbe návrhu koncepcie boja proti extrémizmu na roky 2020 – 2025, ktorý by mal byť pripravený najneskôr začiatkom roka 2020 a bude predložený na pripomienkovanie všetkým pracovným skupinám výboru. Riaditeľ odboru prevencie kriminality kancelárie ministra vnútra SR požiadal o osobitné stretnutie vedúcich všetkých pracovných skupín výboru a tých členov, ktorí majú záujem participovať na tvorbe návrhu koncepcie. Stretnutie bolo zvolané na 29. 3. 2019. Uznesením výboru č. 59 výbor odporučil zmenu gestorstva koncepcie boja proti extrémizmu z národnej protiteroristickej jednotky národnej kriminálnej agentúry Prezídia Policajného zboru na odbor prevencie kriminality kancelárie ministra vnútra Slovenskej republiky. Bod Rôzne bol zameraný na diskusiu ohľadom termínov zasadnutí výboru. V rámci neho sa vyjadrila aj pani Havířová k problému v Dobšinej, kde muž z rómskej komunity usmrtil muža z majoritnej skupiny. Dobšiná vydala vyhlásenie, že tento prípad nemal rasový kontext. Napriek tomu „kotlebovci“ začali vyzývať na pochod proti asociálom a neprispôsobivým a na nasledujúcu nedeľu bol naplánovaný pochod. Pán Smeško rámcovo informoval členov výboru o charakte

bezpečnostných opatrení v obdobných prípadoch. Z bodu Rôzne vyplynula úloha zadefinovania konkrétnych tém a termínov zasadnutí výboru na rok 2019.